

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERTIUNILOR:
Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Insertiunile se adresează **ADMINISTRAȚIEI** Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA
se adresează **REDACȚIEI** Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

ABONAMENTUL:
Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

Pentru viață, împotriva războiului

Să nu ucizi — este porunca dumnezeiască păstrată de cele 10 porunci ale lui Moise și repetată de nenumărate ori în toate codurile de legi religioase și civile ale popoarelor lumii din cele mai vechi timpuri pînă azi. Prezența ei în toate legile care opresc ceea ce este rău pentru viața omului, este dată de faptul că această poruncă este socotită de toată suflarea omenească, ca cea mai mare dintre cele ce se referă la om, ca semen al nostru. Și aceasta, deoarece ea privește respectul și neatingerea *de viața* semenului nostru, ca bunul prim al existenței pămîntești a omului. De aceea și pedeapsa pentru călcarea acestei întii stătuțoare a poruncilor omenești, a fost totdeauna cea mai mare posibilă. Legea Vechiului Testament proclama moarte pentru moarte, iar în codurile statelor în care pedeapsa cu moartea este exclusă, celui ce se făcea vinovat de ucidere, i se lua pentru toată viața dreptul de-a trăi liber.

Cu toată gravitatea acestei legi și a înspăimîntătoarei pedepse ce-i urmează nerespectării ei, ea a fost călcată din cele dintii zile ale istoriei omenești. Istoria mîntuirii noastre ne mărturisește faptul că, chiar și atunci cînd pămîntul număra numai o familie, pe Adam și Eva și copiii lor, și atunci unul dintre copii, pe nume Abel, cade răpus de lovitura fratelui său Cain, care se face vinovat de prima omucidere. Și de atunci omuciderea a continuat. Dacă este gravă uciderea unui om, cu atît mai gravă este uciderea a milioane de oameni, pe care o pregătesc imperia-liștii, ațîțatori la război.

Statisticianul și omul de știință sovietic, B. Ulanis, a închinat acestei probleme, a numărului victimelor și a ravagiilor provocate de războaie, o vastă lucrare: „Războaiele și populația Europei. Pierderile de oameni suferite de forțele armate din țările europene în războaiele secolelor XVII—XX”.

Cît au costat pe bătrînul continent european războaiele ultimelor trei secole și jumătate? Acesta-i subiectul acestui studiu. Datele și concluziile la care ajunge autorul emoționează profund pe cei ce citesc această carte. Savantul prezintă cronologic și sistematic, an de an, începînd cu războiul de 30 de ani (1618—1648) și terminînd cu al doilea război mondial, numărul jertfelor colosale aduse de omenire pe altarul zeului războiului.

În secolul al XVII-lea, din care au ajuns la noi documente și informații mai mult

sau mai puțin adevărate, războaiele au costat 3,3 milioane de vieți omenești.

În secolul al XVIII-lea, s-au înregistrat 5,2 milioane sacrificii omenești. Numai în timpul războaielor purtate de Napoleon au murit 3,1 milioane de oameni (printre care 1,2 milioane de francezi și 450.000 de ruși).

Vremurile contemporane au depășit orice așteptare. Dezvoltarea imperialismului, cu goana nesăbuită după îmbogățire și profituri, a transformat războaiele din conflicte mici și locale, în dezastre mondiale.

Primul război mondial a înregistrat 9,5 milioane de morți și 20 milioane de mutilați. Cifra aceasta, spune autorul, este egală cu tot ațîția oameni cîți au pierit în toate războaiele care au avut loc în Europa în decurs de 1.000 de ani.

Cel de al doilea război mondial, declanșat de fascismul german, a mărit cifra, la 30 milioane oameni morți (incluzînd și populația civilă). B. Ulanis face o analiză amănunțită a datelor și numărului victimelor pentru fiecare țară în parte. Nebulia aventurii hitleriste a costat poporul german, circa 4 milioane de morți, numai din armata Wehrmachtului.

Concluziile autorului sînt și ele grăitoare. În comparație cu veacul al XVII-lea, în secolul nostru numărul victimelor de război este de 20 ori mai mare. În același răstimp populația a crescut numai de 4,2 ori. Fiecare an din secolul XX a însemnat pierderea în război a 700.000 de vieți omenești în medie.

Toate aceste cifre dovedesc în chip foarte clar dezastrul pricinuit de războaie vieții omenești, demonstrînd în mod grăitor forța de distrugere și ucigătoare, încă în anii cînd nu se folosea arma atomică — încît cartea, prin înfățișarea victimelor omenești pricinuite de război, devine o *armă puternică în lupta pentru pace*.

În condițiile actuale, cînd forța distructivă a armelor atomice a crescut în proporții nebănuite, numai cercuri agresive din Apus se mai gîndesc la un nou război și plănuiesc declanșarea unui război racheto-nuclear.

Un război termo-nuclear ar pricinui omenirii suferințe și pagube de neînchipuit, de necomparat cu cele cauzate de războaiele trecute. Aceste porniri nesăbuite ale ațîțătorilor la război sînt ținute, însă, în frîu, de forțele păcii, capabile să preîntîmpine asemenea aventuri războinice.

Din marele front al păcii fac parte masele largi populare din toate țările lumii,

Marșurile antiatomice

După încheierea tratatului de la Moscova pentru încetarea experiențelor cu arme nucleare în trei medii și după înțelegerea de denuclearizare a cosmosului, intervenită între U.R.S.S. și S.U.A. și întărită de Adunarea Generală O.N.U., se continuă lupta popoarelor pentru încetarea experiențelor cu arme nucleare și sub pămînt, pentru dezarmare nucleară și pentru dezarmare generală și totală. Continuarea de către S.U.A. a experiențelor subpămîntene cu arme nucleare, ca și depozitele de arme atomice existente, mențin primejdia unui război racheto-nuclear catastrofal. Omenirea vrea ca această primejdie să fie definitiv înlăturată. De aici diferite forme de manifestare pentru dezarmare nucleară. Una din cele mai răspîndite forme de manifestare sînt marșurile antiatomice „de primăvară”, numite și marșuri „de paști”, căci Paștile e sărbătoarea vieții și păcii. Aceste marșuri sînt pregătite din timp, cu două-trei luni înainte. Ele se fac de obicei

(Continuare în pag. 2)

personalități numeroase de pe diferite tărîmuri ale culturii omenești, oameni de diferite credințe religioase și convingeri politice, organizați în marea Mișcare pentru apărarea păcii. În fruntea forțelor păcii stau țările lagărului socialist.

Cu încredere în forțele păcii, omenirea pășește înainte spre epoca unei societăți, în care războaiele să fie excluse cu desăvîrșire din viața ei.

Astfel porunca: să nu ucizi!, va fi consfințită pentru totdeauna, nu numai în cărțile sacre ale religiilor și în codurile legilor omenești, ci în viața trăită a omului de totdeauna. Această epocă mult visată de omenire, în care se va instaura o pace veșnică pe pămînt, poate fi realizată în chip concret numai atunci cînd se va nimici baza materială a războaielor, prin dezarmarea generală și totală. De aceea datoria cea mai mare a ceasului de față este hotărîrea fermă a tuturor popoarelor de-a cere înlăturarea dezarmării generale și totale.

Popoarele lumii întregi au credința neclîntită că pacea va triumfa asupra războiului, așa cum lumina triumfă asupra întunerecului, așa cum binele triumfă asupra răului și viața asupra morții.

Convinși că pacea este voia lui Dumnezeu, creștinii de pretutindeni sprijinesc lupta popoarelor pentru dezarmare generală și totală, pentru pace.

Pr. Filaret Costea

Marșurile antiatomice

(Continuare din pag. 1)

în centre unde sînt baze de armament atomic sau fabrici de arme atomice și în orașele mari. Ele au o tradiție de cîțiva ani și an de an adună tot mai numeroși participanți.

Anul acesta Paștile la catolici și protestanți fiind în zilele de 29—30 martie, marșurile antiatomice s-au desfășurat în zilele de 28—30 martie. Peste tot s-au pus în mișcare zeci de mii de luptători pentru pace de diferite convingeri politice, confesiuni și naționalități. Astfel la 28 martie a avut loc în Anglia marșul Londra-Ruislip, încheiat cu o demonstrație în fața bazei militare de la Ruislip, la care s-a protestat împotriva staționării trupelor străine pe teritoriul englez; în Norvegia s-a început marșul Eidsvold-Oslo (70 km cu participanți norvegieni, suedezi și danezi) sub lozinca luptei împotriva răspîndirii armei atomice, pentru transformarea Europei de Nord într-o zonă denuclearizată; iar în R.F. Germană au început marșurile adversarilor înarmării nucleare la Hamburg, Duisburg și Karlsruhe. Peste 11.000 de cetățeni au participat în prima zi la marșurile antiatomice din Germania occidentală. În cele trei zile (28—30) au luat parte la demonstrațiile, mitingurile și manifestațiile antiatomice din R. F. Germană aproximativ 100.000 persoane. Ele s-au încheiat în șapte mari orașe din diferite regiuni (Bavaria, Ruhr, Saar, Hessen, Schleswig-Holstein, etc.). La ele au participat și reprezentanți ai Bisericilor catolice și protestante și luptători pentru pace din Franța, Anglia, Belgia, Olanda, Elveția, Italia și alte țări. La mitingurile organizate în aceste zile, vorbitorii s-au pronunțat pentru crearea unei zone denuclearizate în Europa centrală și au cerut ca R.F. Germană să nu participe la forțele nucleare multilaterale ale N.A.T.O.

„Mișcarea pentru dezarmarea nucleară”, de sub conducerea clericului John Collins de la Catedrala Sf. Paul din Londra, a organizat în 30 martie o demonstrație la Londra de aproape 50.000 oameni, care a paralizat total circulația în centrul capitalei. Două marșuri impresionante — unul pornit din nordul Tamisei, altul din sud — s-au întrunit în fața clădirii parlamentului, revărsîndu-se într-un „fluviu masiv”, care s-a îndreptat spre Trafalgar Square, unde a avut loc un miting. „Sîntem pentru viață!”, „Sîntem pentru pace!” împotriva pactului N.A.T.O., a bazelor de bombardiere, a bombelor nucleare — erau lozincile. S-au afirmat ca obiective: opoziția față de fabricarea, stocarea și experimentarea armelor nucleare de către toate țările; renunțarea din partea guvernului britanic în mod unilateral la armele nucleare și bazele nucleare; bogățiile și aptitudinile poporului să fie folosite în lupta împotriva foametei și sărăciei și nu pentru înarmare. Ca un simbol al viitorului de pace, în centrul Londrei s-a plantat de către clericul John Collins și de I. P. Sf. arhiep. Ciprian de Dimitrov (U.R.S.S.), un cireș care a supraviețuit exploziei nucleare de la Nagasaki. Miile de oameni din Piața Trafalgar și-au luat angajamentul: „Să luptăm pentru o lume fără război și pentru o Mare Britanie liberă de arme, baze și alianțe nucleare”.

La 28 martie circa 5.000 de demonștranti din toate cartierele New-Yorkului s-au întrunit în piața Washington. Pe pancarte era scris: „Pace, muncă, libertate!”, „Răz-

ȘTIRI

Intre 21—23 ianuarie 1964 a avut loc la Budapesta ședința Comisiei „Catholicism” din cadrul Conferinței Creștine pentru Pace, sub președinția prof. Dr. L. Pákozdy (Debrețin). Au participat delegați din R. S. Cehoslovacia, R. D. Germană, R. F. Germană, Olanda, etc. Participanții au fost salutați de episcopul Dr. Bartha în numele Consiliului Ecumenic al Bisericilor din R. P. Ungară. S-au discutat probleme legate de atitudinea sinodului II Vatican și de enciclica „Pacem in terris”, îndeosebi năzuința spre pace a catolicismului actual. Comisia a atras atenția asupra acelor chestiuni, în care e posibilă o „mărturie comună sau paralelă”. S. ex.: legătura dintre teologia hristocentrică și umanism; slujirea lumii de către creștinism, mai ales pentru pacea universală. *

In 9 februarie 1964 a avut loc la Karl-Marx-

boi mizeriei, nu oamenilor!”. S-a declarat că mizeria nu poate fi înlăturată atîta vreme cît se cheltuiesc miliarde de dolari pentru cursa înarmărilor și că primul pas pe calea păcii făcut prin tratatul de la Moscova de interzicere parțială a experiențelor cu arme nucleare trebuie continuat pînă la dezarmare generală și totală.

Marșul Lausanne-Geneva (65 km), desfășurat sub lozinca interzicerii armelor nucleare, s-a încheiat la 29 martie cu un mare miting în una din cele mai mari piețe din Geneva (Elveția), piața Plain-Palais. Pe traseu s-au ținut mitinguri în diferite localități cu participarea localnicilor. În fața Palatului Națiunilor, unde se desfășoară lucrările Comitetului celor 18 state pentru dezarmare, participanții la marș au chemat la luptă pentru lichidarea armelor nucleare, pentru crearea unei zone denuclearizate în Europa Centrală, pentru slăbirea încordării internaționale.

Marșurile pentru pace și dezarmare au fost continuate și în luna aprilie. În 4 aprilie 10.000 de demonștranti au parcurs străzile orașului Amsterdam (Olanda), purtînd lozincile: „Bomba atomică să fie interzisă”, „Nici un fel de forțe nucleare multilaterale!”. Demonstrația, organizată de partizanii păcii din Olanda, s-a încheiat printr-un miting, la care s-a afirmat că dezarmarea e problema Nr. 1 și că trebuie luptat cu hotărîre împotriva răspîndirii armelor atomice și pentru interzicerea acestor arme. Duminică, 5 aprilie, au venit la Viena, din diferite orașe ale Austriei, mii de participanți la marșul pentru pace și dezarmare. Ei purtau panouri cu lozinci pentru interzicerea armei nucleare, pentru dezarmare generală și totală, pentru desțindere internațională, pentru pace și prietenie între popoare. Tot în 5 aprilie a avut loc la Sydney (Australia) tradiționalul marș al păcii. Miile de demonștranti au cerut: interzicerea experiențelor cu arme nucleare în Oceanul Pacific, anunțate de Franța, crearea unei zone denuclearizate în emisfera sudică, încheierea unui tratat de interzicere a tuturor experiențelor cu arme atomice.

Se vede din aceste relatări ce amploare au avut marșurile antiatomice în primăvara aceasta. Ele întăresc convingerea că prin lupta unită a popoarelor omenirea va ajunge să se elibereze de teama unui război atomic și de povara înarmărilor și să făurească o lume fără arme și fără război, o lume a păcii și belșugului. Ele ne cheamă să intensificăm și noi, creștinii, participarea noastră la lupta popoarelor pentru dezarmare nucleară, pentru pace.

T. R.

Stadt (R. D. Germană) o întîlnire de peste 60 pastori evanghelici și din „bisericele libere”, preoți catolici, numeroși credincioși. Prof. Dr. Hans-Heinrich Jenssen de la Facultatea Teologică din Berlin (R. D. Germană) a arătat — în referatul său — că creștinii trebuie să conlucreze la apărarea păcii și la construirea vieții celei noi. Adunarea și-a exprimat adevărată aderență la propunerile guvernului R. D. Germană adresate guvernului R. F. Germane ca amîndouă statele germane să renunțe la armele atomice, adică să devină zonă denuclearizată.

★

Cu prilejul împlinirii vîrstei de 90 ani a cunoscutului teolog evanghelic-luteran de la Leipzig, Emil Fuchs, s-a tipărit un volum festiv. Colaborează între alții personalități ortodoxe și protestante, care activează în cadrele Conferinței Creștine pentru Pace, ca: Albert Schweitzer, J. L. Hromadka, I. P. Sf. Mitropolit Nicodim din Leningrad, episcopii M. Mitzenheim și Tibor Bartha, G. Casalis, H. Gollwitzer, J. Kiviit, etc. În volum se remarcă meritele „seniorului teologilor din R. D. Germană”, care a definit teologic „existența creștină în societatea contemporană” și imperativul sprijinirii de către creștini a vieții celei noi și a păcii.

★

La 4 februarie în adunarea din Dortmund (R. F. Germană), la care au participat reprezentanți ai Asociației germane pentru pace, Frățieiților bisericești (luterane), Asociației internaționale a împăcării ș. a. președintele Bisericii din Hessa, Martin Niemöller, s-a pronunțat pentru încheierea unui tratat de neagresiune între cele două Germanii. El a cerut garantarea în R. F. Germană a drepturilor fundamentale ale omului. Militaristii vest-germani îngreuiază mersul spre un viitor pașnic. Tratatul de la Moscova pentru încetarea experiențelor atomice în trei medii este un prim pas spre rezolvarea problemelor litigioase pe calea tratativelor și pe baza coexistenței. „Cel ce se opune coexistenței este inuman. Am văzut în al treilea Reich și vedem acum la procesul-Auschwitz unde duce această opunere față de coexistență”.

★

Conferința anuală a Bisericilor metodiste din Altburg (R. F. Germană) a chemat la încetarea înarmărilor, îndeosebi a înarmării atomice, căci „problemele nu pot fi rezolvate nici prin războiul cald, nici prin războiul rece”, ci numai prin tratative și dezarmare.

★

Șapte sute de preoți catolici basci (Spania) au iscălit un document către Sinodul II Vatican în care se face o aspră critică regimului franchist și se cere încetarea amestecului puterii politice în numirea episcopilor. S-a deschis — scriu preoții — „o prăpastie adîncă între Biserică și popor”. Motivul principal al acestei situații este faptul că „Biserica este prea strîns legată de regimul politic” fascist.

Critica dictaturii lui Franco a fost exprimată și în declarația abatelui de Montserrat, Dom Aurelio Escarre, careia s-au alăturat 407 preoți catolici din Castilia. *

Cu ocazia sesiunii de la Odesa (10—14 februarie) a Comitetului Executiv al C.M.B., Dr. Franklin Fry (S.U.A.), președintele Comitetului Executiv al C.M.B. și Dr. Visser't Hooft, secretarul general al C.M.B., au fost proclamați membrii de onoare ai Academiei duhovnicești din Moscova (Zagorsk). *

În 16 februarie a avut loc la Gelsenkirchen (R. F. Germană) o manifestație de deschidere a „marșului de paști” a luptătorilor din regiunea Ruhr împotriva înarmării atomice. Pastorii Günneberg (Essen), Giesen (Essen) și Symanowski (Mainz) au afirmat că creștinii trebuie să se angajeze în campania împotriva armelor atomice și pentru dezarmare generală. Oamenii cer piine în locul bombelor atomice.

La chemarea pentru „marșul de Paști 1964” au aderat peste 4.000 personalități vest-germane. Chemarea cere renunțarea Germaniei Federale la înarmarea atomică, sprijinirea renunțării la forță și a tratatelor pentru o zonă denuclearizată în Europa. Aderenții catolici ai „marșului de paști” se referă la concordanța Țelurilor acestui marș cu îndrumările papii Ioan XXIII.

La o întâlnire a I. P. Sfințitului Arhiepiscop Serghie, exarh pentru Europa Centrală al Patriarhiei ruse, cu studenții teologi evanghelici-luterani din Berlin, I. P. Sf. Sa a chemat pe studenți ca prin studiu să slujească Biserica și patria. Vorbind despre dialogul ecumenic dintre Biserica Ortodoxă Rusă și protestantism, prot. Vasile Badjor a spus că „actualul bazis pentru lucrarea ecumenică nu poate fi considerat ca definitiv și deplin. El este mai curînd prima treaptă și începutul unui drum, la capătul căruia e deplina comunitate în învățătură, rugăciune, ierarhie și în sfîrșit în Sf. Impărtășanie”. E nevoie de o „adîncire a vieții creștine la fiecare creștin și în fiecare Biserică”. Trebuie studiate adevărurile de credință ale Bisericii din primele veacuri. Credința să fie lucrătoare în iubire, mai ales prin acțiunea pentru pace.

La sinodul Bisericii evanghelice (luterane) din Saxonia, în ședința din 3 martie a. c., episcopul D. Jänicke a amintit de tratatul de la Moscova pentru încetarea experiențelor cu arme atomice în trei medii, de propunerea premierului sovietic de a se rezolva problemele teritoriale prin tratative, de lucrările Conferinței pentru dezarmare de la Geneva, și a sprijinit propunerea guvernului R. D. Germane pentru denuclearizarea ambelor state germane. Această denuclearizare ar fi un prim pas spre demilitarizarea R. D. Germane și R. F. Germane.

Denuclearizarea Germaniei este sprijinită de pastorii evanghelici, „care — spun pastorii din prot. Stuhl — e o chestiune a tuturor creștinilor și a tuturor Bisericilor”, de preoții romano-catolici, pastorii metodisti, etc.

Între 1—5 februarie a avut loc la Zürich (Elveția) ședința comisiei „Pace și dezarmare” a Conferinței Creștine pentru Pace, care a pregătit recomandări pentru Adunarea pan-creștină pentru pace ce se va ține la Praga în iunie a. c. Comisia a temeinicitologic dezarmarea, a exprimat nădejdea că tratatul de la Moscova pentru încetarea parțială a experiențelor cu arme atomice va fi urmat de noi pași spre dezarmare, și a atras atenția asupra propunerilor de dezarmare generală și totală, de creare a zonelor denuclearizate, de încetare a experiențelor subterane cu arme atomice, de înghețare a armelor strategice, etc. Comisia a luat la cunoștință cu bucurie că Bisericile din toate țările se angajează din ce în ce mai mult în sprijinirea acțiunii pentru pace. Comisia a trimis o telegramă Conferinței pentru dezarmare de la Geneva, în care își exprimă nădejdea că lucrările ei vor ajuta la stabilirea păcii între popoare.

Profesorul catolic de Teologie morală, Iohannes Ude, a împlinit în 28 februarie a. c. 90 de ani. Cu această ocazie s-a tipărit o plachetă, la care a colaborat între alții, teologul, doctorul și luptătorul pentru pace Albert Schweitzer. Profesorul austriac I. Ude e prezentat ca luptător pentru pace și pentru progres social. Dintre cele mai cunoscute lucrări ale prof. Ude sînt amintite: „Apusul zeilor atomici”, „Dezarmare totală pentru binele omenirii”, în care susține interzicerea experiențelor cu arme atomice, interzicerea armelor atomice și dezarmarea generală și totală.

Peste 500 personalități vest-germane au iscălit o scrisoare către Cancelarul Erhard, în care cer ca R. F. Germană să nu participe la forțele multilaterale atomice, plănuită de S.U.A. Scrisoarea

Praznicul Înălțării Domnului

Cu fiecare an, praznicul Înălțării reactualizează adevărul de credință istorisit de Sf. Evangheliu, că, după Învierea din morți, Mintuitorul Hristos a petrecut pe pămînt 40 de zile — în care timp s-a arătat de mai multe ori Sf. Apostoli și Ucenici, a mincat, a vorbit și i-a trimis la propovăduire prin toată lumea (Mt. 28, 29) — apoi s-a înălțat la cer și șade de-a dreapta Tatălui (Mc. 16, 19; Lc. 24, 11).

Domnul s-a înălțat la cer cu trupul cu care s-a intrupat, a petrecut pe pămînt, a pătimit, a murit și a înviat. Însă, prin Înviere, acest trup este preamărit. El a lepădat „toate afecțele, zice Sf. Ioan Damaschin, adică coruptibilitatea, foamea și setea, somnul și oboseala și cele asemenea”. Și chiar dacă a gustat din mîncare după înviere (Lc. 14, 41—43) n-a făcut-o în virtutea unei legi a firii „căci n-a flămînzit, ci în virtutea întrupării Sale, ca să învedereze adevărul învierii, anume că este însuși trupul lui care a suferit și a înviat. N-a lepădat nici una din părțile firii, nici corpul, nici sufletul, ci avea și corpul și sufletul rațional și gânditor, volițional și activ și astfel se așează în dreapta Tatălui. „Despre felul cum trebuie înțeleasă această „dreaptă” același părinte spune că nu trebuie să vorbim de o dreaptă spațială a Tatălui. Căci cum va avea o dreaptă spațială cel necircumscriș (nemărginit, înfini)? Dreapta și stînga au numai lucrurile circumscrișe (mărginite). Numim dreapta Tatălui slava și cinstea dumnezeirii în care Fiul lui Dumnezeu, ca Dumnezeu și deoșință cu Tatăl, exista înainte de veci și în care, după ce s-a intrupat, în vremile din urmă, șade și cu trupul, deoarece trupul lui este slăvit împreună cu El. Căci este închinat de toată creația într-o singură închinăciune împreună cu corpul lui”. (Dogmatica, trad. D. Fecioru, Buc. 1938, p. 235—236). Așadar, prin Înălțarea la cer, Domnul n-a părăsit trupul luat din Sf. Fecioară Maria, ci l-a preamărit, și tot cu acest trup va veni la sfîrșitul veacurilor pe norii cerului, înconjurat de sfinții îngeri, șezînd pe tronul slavei dumnezeiești să judece vii și morții (Mt. 25, 31—40).

Înălțarea Domnului la cer este dovada ridicării naturii umane în Iisus Hristos la suprema treaptă de intimitate și unire cu Sf. Treime; este dovada cinstirii ei desăvîrșite, a preamării și intrării sale în sinurile Dumnezeirii. Prin aceasta, Hristos Domnul a așezat natura omenească induhovnică peste cinstirea îngerilor. (Vezi și Sf. Hrisostom. Cuv. la praz. împăr. Trad. D. Fecioru. Buc. 1938, p. 230).

Cu toată intimitatea supremă și desăvîrșită îndumnezeire la care s-a înălțat firea omenească. Domnul rămîne legat de noi pe veci, rămîne Om deplin și Modelul nostru de viață. Deși ridicat în slava cerului, păstrează întreaga noastră omenitate fără de păcat — așa cum ne-a rînduit Dum-

este iscălită de oameni de știință, profesori, scriitori, slujitori ai Bisericii, etc. Amintim pe președintele bisericesc luteran D. Friedrich Middendorff.

În martie a. c. I. P. Sf. Mitropolit Nicodim din Leningrad, director la secția relațiilor externe a Bisericii Ortodoxe Ruse, a declarat — într-un interviu — că unitatea creștină poate fi realizată numai pe temeiul „egalității tuturor Bisericilor”. Acest principiu există în Consiliul Mondial al Bisericilor. Biserica Ortodoxă Rusă dorește să evite în chestiunea unității și un optimism ușor și un pesimism prematur.

Conferința din martie a. c. a episcopilor romano-catolici din Republica Sud-Africană a condamnat — într-o declarație — proiectul regimului rasist de a promulga o lege de intensificare a politicii rasiste. Acest proiect de lege — se spune în declarație — este „o negare a moralei sociale și a credinței creștine”. N.

nezeu de la început. Prin aceasta ne arată că, dacă vom trăi în Duhul iubirii Sale, fiecare ne putem înălța prin colaborare cu harul Său — la perfecțiunea duhovnicească, la treapta îndumnezeirii. Omenitatea Domnului ne poate transmite tuturor, toată puterea divină, întreg harul, pentru îndumnezeirea noastră.

După Sf. Ioan Hrisostom, praznicul Înălțării Domnului descoperă mărele dar al păcii pe care ni-l face Dumnezeu. „Astăzi, zice el, s-a făcut împăcarea lui Dumnezeu cu neamul omenesc. Astăzi a fost distrusă dușmănia veșnică și s-a nimicit îndelungatul război. Astăzi s-a reintors pe pămînt o pace minunată, (căci) cine ar fi putut să împace pe Dumnezeu cu omul?” (Ibid. p. 228). Dacă înainte de slăvita Înălțare omul era sub păcatul lui Adam, acum este îndumnezeit și așezat pe tronul lui Dumnezeu că să poată lucra cu puterea Lui.

Astfel prin Domnul și Mintuitorul nostru Iisus Hristos am devenit fii nevinovați, prețuiți și izbăviți, ne-am înălțat de pe pămînt la cer și din moarte la viață veșnică.

Praznicul Înălțării este prilej de adîncă meditație și reculegere. De o parte, ne arată că omul este coroana creațiunii, capodopera ei, microcosmosul universului.

De altă parte ne arată că trupul este lăcașul și colaboratorul sufletului și împreună părtaș la toate cele bune sau cele rele ale acestuia. Trupul este bun sau rău, este ceresc sau pămîntesc (I Cor. 15, 40) după cum este sufletul care locuiește în el și activează și actualizează toate energiile sale. Ca atare, trupul nu trebuie făcut izvor de păcate și fărădelegi, ci trebuie îngrijit, cinstit, curățit și sfințit, ca un templu în care să sălășluiască Hristos Dumnezeu prin Sf. Cuminecătură, să-l străbată de lumina îndumnezeirii.

În acest sens Sf. Apostol Pavel zice: „Preamăriți dar, pe Dumnezeu în trupul vostru și în duhul vostru care sînt ale lui Dumnezeu” (I Cor. 6, 20).

Nu trebuie să uităm, apoi, că în clipa morții trupul așezat în mormînt este destinat învierii de obște la venirea a doua a Domnului ca împreună cu sufletul în fața Dreptului Judecător să primească cele bune — șederea de-a dreapta Tatălui ceresc, sau să fie pedepsit pentru faptele cele rele.

Înălțîndu-se la cer, Iisus Hristos ne ajută și pe noi să ne înălțăm întru mărire veșnică. Și atunci „pururea cu Domnul vom fi”.

Prot. Simion Radu

În luptă cu păcatul

Una din ideile care transpiră din parabola cu Cina cea mare (Lc. 14, 16—24) este aceea a universalismului. Omul care oferă cina este un om oarecare, dovedind mult zel ca pe toți pe care-i va afla, fără nici o deosebire, fie că sînt vrednici sau nu, dacă este în ținută de invitat sau nu, să fie chemați „să se umple casa”. Nu-i vorba aci de deosebite ceremonialuri și maniere care se pretind de obicei celor invitați la recepții sau mese. Aci, împărăția fericirii, a binelui, a dreptății este asemănată cu o ospătărie universală unde lumea, pătrunsă de duhul frățietății, poate să intre pentru ca să i se servească respectivele bunuri.

Pe lîngă această înaltă și actuală idee, sînt enumerate și pedicile care au stat în calea celor care au fost invitați la cină.

1. Mîndria,
2. Lăcomia și
3. Desfrînarea.

1. „Moșie am cumpărat și caut s-o văd...” (Lc. 14, 18).

Creștinul stăpînit de păcatul mîndriei, are o serioasă piedică în calea desăvîrșirii sale. Acest viciu dă impresia celui mîndru — impresie falsă, — că nu mai are nimic de făcut pentru el și se-

(Continuare în pag. 4)

În luptă cu păcatul

(Continuare în pag. 3)

menii săi; el este stăpînit de o încredere oarbă de sine care-l împiedică să-și vadă nedesăvîrșirea sa și că deci ar avea mult de făcut pentru ca să creadă cu nu mai are nimic de făcut, îl împiedică să urce tot mai mult pe drumul desăvîrșirii.

Fiind o piedică atît de mare în calea mîntuirii credinciosului, Sf. Scriptură luptă cu îndîrjire împotriva ei, numind-o „sfeșnicul păcătoșilor” (Pilde 21, 4), laudă de sine (Pilde 27, 2), cauza propriei decăderi (Mt. 23, 12), opusul smereniei (Mt. 20, 26), izvorul atîtor rele (Mc. 7, 21. 22) și nelegiuiri (Rom. 29, 30); lipsa dragostei (I Cor. 13, 4), motiv de a ne teme de ea (II Cor. 12, 20) și mîndria este urîtă de Dumnezeu (II Tim. 3, 2; I Petru 5, 5; I Ioan 2, 16 ș. a.).

Cu aceeași tărie combat mîndria și Sf. Părinți, socotind-o drept piedică de căpetenie care oprește pe credincios să se urce pe drumul desăvîrșirii.

„Nimic nu poate sfișia trupul Bisericii atît de mult ca mîndria. Nimic nu înfumurează și nimic nu desparte pe cineva de alții, ca ideea prostească de a se crede că el este desăvîrșit și nu are nevoie de nimeni. Dumnezeu, însă, a rînduit ca noi să avem nevoie unii de alții...”, spune Sf. Ioan Gură de Aur în Omilia 23 la Romani.

Mîndria, ca atare, este și piedică în calea viețuirii oamenilor în duhul frățietății pe temelii de dreptate și deci e potrivnică și progresului material și cultural al oamenilor.

„Precum rugina strică fierul, așa se strică și omul de trufie cînd inima lui se apropie de dînsa; și precum viermele și volbura se înfășură de pom și-l usucă și-l face fără rod, așa fiul meu, și trufia strică rodul cel al robilor lui Dumnezeu” (Inv. lui Neagoe Basarab).

2. „Părechi de boi am cumpărat cinci, și voi merge să-i ispitesc”...

Lăcomia e piedică atît în calea mîntuirii credinciosului, cît și a mersului înainte spre bună stare materială și culturală a oamenilor. Ea este socotită printre cele mai urite patimi (Mc. 7, 22; I Cor. 5, 11; 6, 10).

Sfinții Părinți, ca Sf. Vasile cel Mare, socotesc lăcomia ca o piedică împotriva împlinirii obligației iubirii față de semenii și deci a frățietății. „Cel ce iubește pe aproapele său ca pe sine însuși nu-și păstrează pentru sine mai mult decît are aproapele”. Lăcomia aduce lipsa de iubire și închiderea sufletului față de aproapele. „Dacă ai avea iubire din bună vreme față de aproapele ai socoti cum să împarți banii tăi și altora” — spune Sf. Vasile cel Mare.

Dar și filozofii antici aveau cuvinte de condamnare față de lăcomie, precum și oamenii luminați de pretutindeni.

„Dorința de cîștig care nu se satură niciodată este mai rea decît sărăcia căci creșterea lăcomiei aduce creșterea nevoilor” — zice Democrit.

„Inima neașezată din pricina lăcomiei după cîștiguri în mai mari valuri înnoată decît corabia pe ocean”, spune D. Cantemir.

Omul lacom este rob de bunurile lui și nu se gîndește la aproapele sau la datorile sociale.

3. „M-am însurat și pentru aceea nu pot veni...” (Lc. 14, 20).

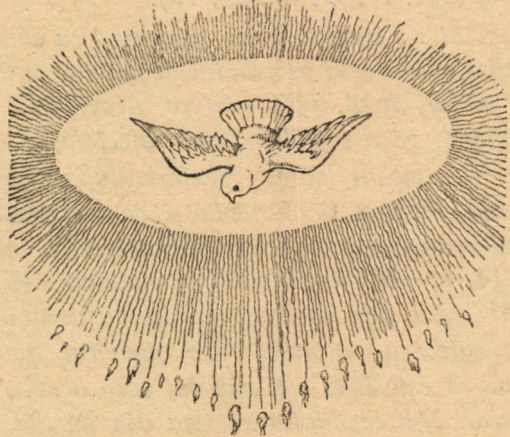
Sf. Scriptură este potrivnică egoismului. Ea oprește desfrîul (Ex. 20, 14; 20, 17; Is. 5, 9, 6; 9, 10; 19, 3). Trupurile noastre nu sînt făcute pentru desfrînare (I Cor. 6, 13); ele sînt mădulele lui Hristos (I Cor. 6, 15. 16). Cartea Sfîntă ne îndeamnă să fugim de acest păcat (I Cor. 6, 18; Gal. 5, 19; Ef. 5, 3. 18), căci cei robiți lui nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu (I Cor. 6, 9).

Cinci împărății s-au destrămat înainte de Hristos din cauza decadenței sensuale: a Asirienilor, a Haldeilor, a Perșilor, a Grecilor și a Romanilor.

Pogorîrea Duhului Sfînt

Duhul Sfînt este, ca și Fiul, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat.

Duhul Sfînt este amintit de obicei în al treilea rînd, nu pentru că ar fi mai mic decît Tatăl și decît Fiul, ci pentru că orice lucrare săvîrșită de Dumnezeu cu privire la noi este săvîrșită de cele trei persoane dumnezeiești în următoarea ordine: pornește din Tatăl, este înfăptuită de Fiul și este

desăvîrșită de Duhul Sfînt. „Ordinea în care pomem cele trei persoane dumnezeiești nu arată o deosebire de așezare și de rang înăuntrul Sfinței Treimi, ci partea pe care o are fiecare în orice lucrare, îndreptată asupra lumii” — citim într-una din cărțile de învățătură.

Acest lucru îl vedem foarte bine în marea lucrare de zidire și de mîntuire a jînței noastre: ea este începută de Tatăl, săvîrșită de Fiul prin intruparea și jertfa Sa și este desăvîrșită de Duhul Sfînt.

Despre venirea Duhului Sfînt, Mintuitorul Iisus Hristos a vorbit de mai multe ori, mai ales ucenicilor Săi. Asupra acestui fapt insistă cu deosebire în cuvîntul de despărțire, rostit de El la Cina cea de Taină, cînd reamintește ucenicilor că în curînd va pleca de la ei, dar că nu-i va lăsa singuri, ci le va trimite pe Mîngietorul, Duhul Adevărului, care de la Tatăl purcede. Acela se va revărsa asupra lor, le va lumina mințile, ca să cunoască mai bine pe Învățătorul lor și rostul venirii Lui în lume, îi va întări și îi va călăuzi în lucrarea de evanghelizare pe care o aveau de îndeplinit. „Iar Mîngietorul, Duhul cel Sfînt pe care îl va trimite Tatăl întru numele meu, acela vă va învăța toate și vă va aduce aminte de toate cite am grăit vouă” — zice Mintuitorul (Ioan 14, 26). Iar mai apoi adaugă: „Mai am multe să vă spun dar nu le puteți purta acum, iar cînd va veni Acela, Duhul Adevărului, la tot adevărul vă va povăzui” (Ioan 16, 12—13).

După Inviere, în ziua Înălțării Sale, Mintuitorul Iisus Hristos vorbește din nou ucenicilor despre Sfințul Duh în astfel de cuvinte: „De Ierusalim să nu vă depărtați, ci să așteptați acolo

Și astăzi dezmațul în viața sexuală este o trăsătură a societății burgheze în decadență; el este și un semn al descompunerii. Oamenii noi, cei ce construiesc o viață nouă, „nu au nevoie de beție, care să-i amețească sau să-i excite. Nu au nevoie de amețeala excesului sexual... Stăpînirea de sine, autodisciplina nu înseamnă sclavie; ele sînt necesare în dragoste”.

Trăim o vreme în care munca este ridicată la loc de cinste și constituie un mijloc minunat de combatere a viciilor, combatere care este și o problemă de stat prin faptul că se urmărește instaurarea unei vieți ferice de obște, a frățietății, în care mîndria, lăcomia și sensualismul desfrînat nu au ce căuta.

Credinciosul luptînd pentru dobîndirea mîntuirii, luptă și împotriva acestor racile sociale, care sînt și o piedică în calea desăvîrșirii lui, și ca atare luptă pentru prosperitatea materială și culturală a semenilor săi.

Prof. Petric Avram

jăgăduința Tatălui, pe care ați auzit-o de la mine, că Ioan a botezat cu apă, iar voi veți fi botezați cu Duh Sfînt nu mult după aceste zile... Veți primi putere — continuă Mintuitorul — cînd se va pogori Duhul Sfînt peste voi și imi veți fi martori în Ierusalim și în toată Iudeia și pînă la marginile pămîntului” (F. Ap. 1, 4—5. 8).

Despre Pogorîrea Duhului Sfînt, despre acest mare eveniment din istoria Bisericii creștine, Sf. Luca ne vorbește pe larg în Faptele Apostolilor (cap. 2). Cum adică la zece zile după Înălțare și la cincizeci de zile după Invierea Domnului, în jurul orei nouă dimineața, un vuiet puternic ca de vijelie s-a auzit, care a învăluit casa în care se aflau adunați Sf. Apostoli. Limbi „ca de foc” atîrnau deasupra fiecăruia dintre ei și „s-au umplut toți de Duhul Sfînt și au început a grăi în limbi, precum le da lor Duhul să grăiască” (F. Ap. 2, 4). Astăzi nu s-a pogorit mană, foc și ploaie — spune Sf. Ioan Gură de Aur într-o cuvîntare a sa rostită de Rusalii și avînd în vedere darurile trimise de Dumnezeu poporului evreu în Vechiul Testament — „ci ploaie de harisme duhovnicești, nori s-au pogorit de sus nu ca să facă să rodească pămîntul, ci ca să convingă firea omenească să dea fructul virtuții Celui care a sădit pe oameni. Cei care au primit o picătură din aceste daruri (ale Duhului Sfînt) îndată și-au uitat firea lor și deodată întreg pămîntul s-a umplut de îngeri. Nu s-a umplut de îngeri cerești, ci cu îngeri care au arătat în corp omenesc virtutea puterilor netrupești”.

Cu adevărat puterea Sf. Duh a fost și este mare asupra acelor care s-au împărtășit și se împărtășesc de ea.

Ea a fost mare cu deosebire asupra Sf. Apostoli, căci este greu de arătat în cuvinte schimbarea totală care s-a produs în momentul Pogorîrii Duhului Sfînt în jînța fiecăruia din ei. Deodată au devenit altfel de oameni, cu totul noi, întăriți, luminați și cu daruri noi, care impresiona pe cei ce îi vedeau și îi auziau.

Acum Sf. Apostoli au ieșit la propovăduirea a ceea ce „auziseră și văzuseră” (F. Ap. 4, 20), cunoscîndu-și fiecare în chip lămurit rostul său. Despre acest lucru ne grăiește și un Sf. Părinte, zicînd: „Cînd auziră vocea Domnului „Mergînd învățați toate neamurile”, (Apostolii) erau nedumeriți și nu știau în care parte trebuie să se îndrepte fiecare și în care regiune a lumii trebuie să predice cuvîntul; cînd erau deci într-o astfel de nedumerire, vine Duhul Sfînt, în chip de limbi, împărțînd fiecăruia regiunile în care aveau să învețe lumea, iar prin limba dăruită fiecăruia au cunoscut, ca pe hartă, hotarul învățaturii care s-a încredințat fiecăruia”.

Pogorîrea Sf. Duh înseamnă, precum vedem, un mare eveniment și un mare Praznic în viața Bisericii noastre, căci, prin lucrarea Duhului Sfînt, ea constituie prima zi de înșiripare a Bisericii.

Alături de Nașterea și Invierea Domnului, Pogorîrea Duhului Sfînt se serbează încă din vechime într-un chip cu totul deosebit. Sf. Ioan Gură de Aur însă insistă ca această prăznuire să nu constea atît în manifestări văzute, ca de pildă în „gătirea porților” și caselor, ci mai ales „înfrumusețînd sufletele și împodobindu-le cu veșmintele virtuții, ca astfel să putem să primim și harul Duhului și să culegem roadele care răsar de aici”. Iar roadele Duhului Sfînt ni le-a arătat Sf. Ap. Pavel în epistola către Galateni (5, 22—23). Ele sînt: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blîndețea, înfrînarea postelor.

Să urmărim deci cît mai fidel învățaturii Mintuitorului nostru Iisus Hristos, pentru ca Duhul Sfînt să ne umbrească și să facă să rodească și în noi aceste roade atît de binefăcătoare, nouă și semenilor noștri.

P.